

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

รายงานการประชุม

คณะกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรมแก่บุคลากรในงานยุติธรรม

ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

วันศุกร์ที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมกระหวงยุติธรรม ๑ ชั้น ๙ กระทรวงยุติธรรม

ผู้มาประชุม

๑.	ศาสตราจารย์พิเศษวิชัยภูมิ วิเชียรธรรม ปลัดกระทรวงยุติธรรม	ประธานอนุกรรมการ
๒.	ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม นางสาวดวงพร ต่อพงศกร ผู้ช่วยเลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรม	อนุกรรมการ
๓.	ผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง นางสาวธรมรัตน์ วรรณโภค รองเลขานุการสำนักงานศาลปกครอง	อนุกรรมการ
๔.	ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด นายอดิศร ไชยคุปต์ รองอธิบดีอัยการสถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการ	อนุกรรมการ
๕.	ผู้แทนสำนักงานตำรวจนายช่อง พล.ต.ต.ศักดิ์ชัย ลิ้มเจริญ ผู้บังคับการอำนวยการ สำนักงานเขตตำรวจนายช่อง	อนุกรรมการ
๖.	ผู้แทนสำนักงบประมาณ นางอมรรัตน์ ฤทธิพลเดช นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ	อนุกรรมการ
๗.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา นายสุทน เนื้อยพูก ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนิติการ	อนุกรรมการ

๘. ผู้แทนสำนัก ...

๙.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ นางพรทิพย์ แก้วมูลคำ	อนุกรรมการ
๑๐.	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาระบบราชการ นายมนต์ชัย วสุวัต	อนุกรรมการ
๑๑.	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม	อนุกรรมการ
๑๒.	นางสาวจวีวรรณ แสนทวี ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรกระทรวงยุติธรรม	อนุกรรมการ
๑๓.	ผู้แทนสภานายความ นายทัศนัย ไชยแขวงศ์ อุปนายกฝ่ายต่างประเทศ	อนุกรรมการ
๑๔.	ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม พ.ต.ท.พงษ์ธร รัณณลิธิ	อนุกรรมการ
๑๕.	ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย นางสาวสุพรรณี ประเสริฐทองกร รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม	อนุกรรมการและ เลขานุการ
๑๖.	ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย นายชาตรี จันทร์เพ็ญ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๗.	ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย นางสาวกนกวรรณ ขัวญดี นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน นางสาวปรางค์มาศ บุญสิทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม	ติดภารกิจ
----	---	-----------

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑.	นายสิทธิเดช ประภาษานนท์	สำนักคณะกรรมการข้าราชการศาลาฯยุติธรรม
๒.	พ.ต.ท.โภมล รุจิรบวิสุทธิ์	สำนักงานตำรวจนครบาลแห่งชาติ

๓. พ.ต.ท.สีบสกุล ...

๓. พ.ต.ท.สีบสกุล เจ้มทอง	สำนักงานตำรวจนครบาล
๔. นางสาวสุทธิสา น้อมรักษा	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๕. นางสาวคัทลีย่า แก้วอ่อน	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๖. นายอดิศักดิ์ จันทร์รัช	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๗. นางสาวกมลชนก ดุริยประกิจ	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๘. นางสาวสุดาทิพย์ ผิวสุข	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๙. นางสาวทิพยาภา วรรณทอง	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๐. นางสาวอุมาพร ฉิมจิว	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๑. นายชินวัตร อดิศร์วัฒนาวนิษฐ์	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๒. นางสาวธณารณ มะม่วงแก้ว	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๓. นางสาวณัฏฐณิชา สุวรรณยิ่ง	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๔. นายจารักษา วิมลนิตย์	สำนักงานกิจการยุติธรรม

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันพุธที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

ตามที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรมแก่นบุคลากรในงานยุติธรรม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันพุธที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมกิจการยุติธรรม ๑ ชั้น ๕ สำนักงานกิจการยุติธรรม ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำและส่งรายงานการประชุมให้คณะกรรมการฯ พิจารณารับรองเรียบร้อยแล้ว โดยไม่มีคณะอนุกรรมการฯ ขอแก้ไขเอกสารรายงานการประชุมฯ จึงขอนำเรียนที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณาปรับปรุงรายงานการประชุมดังกล่าว

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ รายงานผลการขับเคลื่อนและติดตามผลการดำเนินงานตามติ昆仑รัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๐

ฝ่ายเลขานุการฯ รายงานผลการขับเคลื่อนและติดตามผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ แบ่งออกเป็น ๒ เรื่อง ดังนี้

๓.๑ แนวทางการเตรียมบุคลากรก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

๓.๑.๑ การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรมแก่บุคลากรในงานยุติธรรม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้ให้ข้อเสนอแนะ มอบฝ่ายเลขานุการฯ มีหนังสือถึงสถาบันการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ประชุมอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เพื่อขอความร่วมมือในการเร่งรัด การดำเนินการบรรจุหัวข้อวิชาด้านกระบวนการยุติธรรมและกฎหมายในชีวิตประจำวัน และหัวข้อวิชา หลักสิทธิมนุษยชน คุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล ไว้ในหมวดหัวข้อวิชาบังคับสาขาวิชานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ และสังคมศาสตร์ โดยให้รายงานผลการดำเนินงานทุกสิ้นปีการศึกษา

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่มีการเรียนการสอนในสาขาวิชานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ได้รายงานสถานะการบรรจุหัวข้อวิชา ตามแบบ JODP๒ จำนวน ๗๖ แห่ง จากสถาบันการศึกษาทั้งหมด จำนวน ๑๘๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖๔ จากข้อมูลการรายงานของสถาบันการศึกษา พบว่า สถาบันการศึกษา ที่ได้บรรจุหัวข้อวิชาครบถ้วน ๒ วิชาในหมวดวิชาบังคับ สาขาวิชานิติศาสตร์ มีจำนวน ๒๑ แห่ง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มีจำนวน ๑๕ แห่ง สาขาวิชสังคมศาสตร์ มีจำนวน ๓ แห่ง และสถาบันการศึกษาที่รายงานผลว่า อยู่ระหว่างการดำเนินการบรรจุหัวข้อวิชา ทั้ง ๒ หัวข้อวิชา มีจำนวน ๙ แห่ง

ฝ่ายเลขานุการฯ พบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ ได้แก่
 ๑) สถาบันการศึกษามิ่งสามารถบรรจุหัวข้อวิชาดังกล่าว เนื่องจากเป็นการส่งผลกระทบต่อโครงสร้าง ของหลักสูตร ซึ่งจะทำการปรับหลักสูตรในทุก ๕ ปี ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ๒) การกำหนดหัวข้อวิชาขึ้นใหม่ อาจไม่เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนของสาขาวิชา นิติศาสตร์ที่ได้มีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาต่างๆ ครอบคลุมอยู่ในรายวิชาอื่นแล้ว ๓) ชื่อหัวข้อวิชาตาม มติคณะกรรมการรัฐมนตรีไม่ตรงกับ หลักสูตรการเรียนการสอนตามกรอบกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบังคับพิเศษ ในแต่ละคุณวุฒิของสาขา ๔) หัวข้อวิชาทั้ง ๒ รายวิชาไม่นือหาครอบคลุมเนื้อหาหลายวิชาและหลายส่วน ซึ่งอาจมีผลให้นักศึกษามิ่งสามารถเข้าใจเนื้อหาของวิชาได้อย่างถ่องแท้ ๕) ข้อจำกัดด้านคุณสมบัติ และความเชี่ยวชาญของผู้สอน ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้ทำการประชุมกับเครือข่ายนิติศาสตร์เพื่อสังคม ๑๖ สถาบันในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคดังกล่าว โดยผลจากการประชุม ฝ่ายเลขานุการฯ ได้รับข้อเสนอแนะให้ ดำเนินการจัดทำเนื้อหาวิชาเพื่อเป็นการสนับสนุนสถาบันการศึกษา และให้สถาบันการศึกษา สามารถ เลือกกำหนดหรือไม่กำหนดหน่วยกิตในแต่ละหัวข้อวิชา เพื่อเป็นการลดภาระให้กับนักศึกษา และควรจัดทำ เนื้อหาวิชาในรูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

๓.๑.๒ การสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมหรือโครงการเสริมสร้างจิตสำนึกรักความยุติธรรม

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รายงานผลการดำเนินงานตามแนวทางการสนับสนุน และส่งเสริมกิจกรรมหรือโครงการเสริมสร้างจิตสำนึกรักความยุติธรรม ตามแบบ JODP๔ จำนวน ๑๖ หน่วยงาน จาก ๒๑ หน่วยงาน ปรากฏว่า หน่วยงานที่ได้ดำเนินงานตามแนวทางดังกล่าวผ่านการฝึกงาน มีจำนวน

๑๑ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๕๒ โดยมีผู้ฝ่ายการฝึกงานจำนวนทั้งสิ้น ๕๔๕ คน หน่วยงานที่ได้ดำเนินงานตามแนวทางดังกล่าวผ่านการฝึกอบรม มีจำนวน ๕ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๒๔ และการดำเนินงานตามแนวทางดังกล่าวผ่านการจัดกิจกรรมหรือโครงการ มีจำนวน ๙ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๔๓ ทั้งนี้ หน่วยงานที่มีการดำเนินงานครบทั้ง ๓ รูปแบบ มีจำนวน ๓ หน่วยงาน ได้แก่ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

๓.๒ แนวทางการพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม

๓.๒.๑ การส่งเสริมค่านิยมร่วม คุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รายงานผลการดำเนินงานในการส่งเสริมค่านิยมร่วม คุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ตามแบบ JODP๖ จำนวน ๑๙ หน่วยงาน จาก ๒๑ หน่วยงาน ปรากฏว่า ตามแนวทางการส่งเสริมค่านิยมร่วม คุณธรรม จริยธรรมแก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ๕ ประการ มีหน่วยงานที่ได้ดำเนินงานครบถ้วนทั้ง ๓ แนวทาง ได้แก่ การส่งเสริมและการสร้างการรับรู้ การส่งเสริมและกระตุ้นการเกิดพฤติกรรมที่สอดคล้องกับค่านิยมร่วม และการส่งเสริมการเรียนรู้ระดับองค์กร และการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง จำนวน ๙ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๔๓ และมีหน่วยงานที่ดำเนินงานแล้ว แต่ไม่ครบทั้ง ๓ แนวทาง จำนวน ๑๐ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๕๗ นอกจากนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ปรับปรุง ข้อมูลตามข้อสังเกตของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ และได้จัดทำคู่มือแนวทางการพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม: การส่งเสริมค่านิยมร่วมคุณธรรม จริยธรรมแก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นแนวทางดำเนินงานต่อไป

๓.๒.๒ การพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และทศนคติของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รายงานผลการดำเนินงานในการพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และทศนคติของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมตามแบบ JODP๘ จำนวน ๑๙ หน่วยงาน จาก ๒๑ หน่วยงาน ตามแนวทางในคู่มือแนวทางการพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม : การพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และทศนคติของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม และคู่มือแนวทางการพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ปรากฏว่า มีหน่วยงานที่ดำเนินการกำหนดหัวข้อวิชา/หัวข้อบรรยายตามหลักสูตรกลาง ครบทั้ง ๓ ระดับ (ระดับต้น กลาง และสูง) จำนวน ๖ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๒๖ และหน่วยงานที่ดำเนินการไม่ครบทั้ง ๓ ระดับ จำนวน ๑๓ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๖๒

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมฯได้ออกริบประกายและให้ข้อเสนอแนะ โดยสรุป ดังนี้

- ประธานอนุกรรมการ ให้ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมฯ ว่า ใน การพัฒนาหลักสูตรการเรียน การสอนของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๐ ควรที่จะต้อง มีรายละเอียดในเชิงสถิติเบริยบเทียบรายงานโดยสถาบันการศึกษาในแต่ละปี เพื่อให้ที่ประชุมฯ พิจารณา ความคืบหน้าในการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี ในส่วนของอุปสรรคหรือปัญหาที่พบ และให้เพิ่มเติมรายละเอียด

ความคืบหน้า ...

ความคืบหน้าในการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการอุดมศึกษา ในส่วนของอุปสรรคหรือปัญหาที่พบ และให้เพิ่มเติมรายละเอียด และสรุปอุปสรรคปัญหา โดยเฉพาะกรณีที่อุปสรรคหรือปัญหาดังกล่าวที่ทำให้ฝ่ายเลขานุการฯไม่สามารถดำเนินงาน ต่อไปได้ เพื่อให้คณะกรรมการฯ ดำเนินการแก้ไขในการรายงานต่อ กพยช. ต่อไป

- ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา แจ้งต่อที่ประชุมฯ ว่าคณะกรรมการฯ พัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรมแก่บุคลากรในกระบวนการการยุติธรรม ได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดแนวทางในการบรรจุหัวข้อวิชาทั้ง ๒ รายวิชา และแจ้งเวียนเพื่อให้สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาปฏิบัติตามมติคณะกรรมการอุดมศึกษา จึงให้ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาดำเนินการที่สนับสนุนในการกำกับดูแล และแก้ไขปัญหา และอุปสรรคที่พบ

- ประธานอนุกรรมการ ให้ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมฯ ว่ากระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นกระทรวงที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลเรื่องการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร ดังนั้นจะต้องมีการประสานงานระหว่างฝ่ายเลขานุการฯ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และกำหนดระยะเวลาเป็นวาระ เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นตัวกลางเชื่อมระหว่างฝ่ายเลขานุการฯ และสถาบันการศึกษาฯ ใน การรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การแก้ไขปัญหาอุปสรรคของสถาบันการศึกษา ที่มีความเกี่ยวข้องกับหลักสูตร เป็นต้น

การจัดทำแผนของคณะกรรมการฯ เป็นการกำหนดเป้าหมายและทิศทางของคณะกรรมการฯ รวมถึงเป็นการกำหนดกรอบระยะเวลาและการดำเนินงานทั้งหมดของคณะกรรมการฯ โดยในรายละเอียดของแผนจะมีการระบุยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรม แห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) รวมถึงข้อมูลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่คณะกรรมการฯ จะสามารถให้ข้อเสนอแนะต่อฝ่ายเลขานุการฯ เพื่อผลักดันเป้าหมายให้เป็นไปตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนด

มติที่ประชุม   **รับทราบผลการขับเคลื่อนและติดตามผลการดำเนินงานตามมติคณะกรรมการอุดมศึกษาระดับที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๐ ตามแนวทางการเตรียมบุคลากรก่อนเข้าสู่กระบวนการการยุติธรรม และแนวทางการพัฒนาบุคลากร ในกระบวนการการยุติธรรม โดยมีข้อสังเกตให้ฝ่ายเลขานุการฯ ปรับวิธีการดำเนินงาน ดังนี้**

- การรายงานผลการดำเนินงานตามมติคณะกรรมการอุดมศึกษาระดับที่ ๔ ต้องแสดงให้เห็นถึงสถานการณ์ ความคืบหน้า ปัญหา และอุปสรรคการดำเนินงานในแต่ละปีงบประมาณ

- จัดทำแผนติดตามผลการดำเนินงานตามมติคณะกรรมการอุดมศึกษาระดับที่ ๔ ในเรื่องการเตรียมบุคลากร ก่อนเข้าสู่กระบวนการการยุติธรรม : การบรรจุหัวข้อวิชาที่เป็นองค์ความรู้ด้านกระบวนการการยุติธรรม เพื่อกำหนด ทิศทาง เร่งรัด และติดตามการดำเนินงาน กำหนดเป้าหมาย ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) และแจ้งให้คณะกรรมการการพัฒนาความรู้ฯ เท็งขอบ

- กำหนดเป้าหมายของคณะกรรมการการพัฒนาความรู้ฯ และทิศทางที่ต้องทำงานร่วมกัน เพื่อผลักดันเป้าหมายให้เกิดผลลัพธ์ตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕)

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพด้านผู้บังคับใช้กฎหมาย (๒)

สืบเนื่องจากคณะกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ได้ดำเนินการจัดทำแนวทางการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ๔ ต้านสำคัญ โดยต้านที่ ๒ การพัฒนาประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการบังคับใช้กฎหมาย ในส่วนที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพด้านผู้บังคับใช้กฎหมาย มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรมแก่บุคลากรในงานยุติธรรม จึงเห็นชอบให้คณะกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรมแก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ดำเนินการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป จากการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑ ได้มอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรม แก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ดำเนินการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรม (หลักสูตรประจำ/หลักสูตรวงรอบ) เพื่อให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะกฎหมายใหม่และแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรมแก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบแนวทางการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมให้แก่ผู้บังคับใช้กฎหมาย

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำโครงการเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพด้านผู้บังคับใช้กฎหมาย ร่วมกับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิตา) โดยมีกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา ๔ กรอบ ได้แก่ ๑) กลุ่มแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และหลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ๒) มติที่ประชุมและข้อเสนอแนะจากที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ คณะกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ และคณะกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรม แก่บุคลากรในงานยุติธรรม ๓) ข้อมูลที่เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาบุคลากรในเบื้องต้นและสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น การเตรียมบุคลากรในยุค ๔.๐ หลักการพัฒนาข้าราชการ ๔.๐ ๔) หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับกฎหมาย และการจัดประเภทและลำดับศักดิ์ของกฎหมาย

คณะกรรมการศึกษาได้เสนอแนวทางการประสิทธิภาพด้วยเครื่องมือแบบตรวจสอบการเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย (Performance Enhancement Monitoring Platform : PEMP) เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับความหลากหลาย ความแตกต่างของเนื้อหาและผู้บังคับใช้กฎหมาย มีรายละเอียดเป็นแบบตรวจสอบกฎหมายที่บัญญัติขึ้นใหม่หรือแก้ไขเพิ่มเติม ในลักษณะของกฎหมายผู้บังคับใช้กฎหมาย ระดับความจำเป็นในการเพิ่มประสิทธิภาพผู้บังคับใช้กฎหมาย และแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ โดยคณะกรรมการศึกษาได้เสนอ (ร่าง) แบบตรวจสอบการเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย ในการประชุมเชิงปฏิบัติการจากผู้แทนบุคลากรในหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง ในวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยที่ประชุม มีความเห็นสอดคล้อง ในการให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ และปรับตัวให้สอดคล้องกับกฎหมายใหม่และแก้ไขเพิ่มเติมสำหรับผู้บังคับใช้กฎหมาย การให้ความสำคัญกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ ทัศนคติ และการประชาสัมพันธ์กฎหมายใหม่ และกฎหมายเพิ่มเติมผ่านทางช่องทางของหน่วยงานต่างๆ และมีความเห็นให้คณะกรรมการจัดทำคู่มือและคำแนะนำแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพผู้บังคับใช้กฎหมาย โดยอาจเป็นการระบุวิธีการฝึกอบรมในแต่ละรูปแบบหรือวิธีการ เพื่อให้หน่วยงานมีแนวทางในการนำเครื่องมือไปใช้ได้อย่างเหมาะสม

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพด้านผู้บังคับใช้กฎหมาย สามารถแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ระยะที่ ๑ การศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพผู้บังคับใช้กฎหมาย แบ่งออกเป็น ๔ ขั้นตอน ได้แก่ (๑) การจัดทำแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพด้วยเครื่องมือแบบตรวจสอบ การเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย (๒) การกำหนดตัวผู้บังคับใช้กฎหมาย และการกำหนดผลลัพธ์ การเรียนรู้ที่คาดหวัง (๓) การกำหนดแนวทางหรือวิธีการในการฝึกอบรม (๔) การกำกับติดตามและการรายงานผล การพัฒนาประสิทธิภาพผู้บังคับใช้กฎหมาย ระยะที่ ๒ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้แก่บุคลากรผู้ที่มีอำนาจหน้าที่พัฒนาบุคลากรของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมหรือหน่วยงาน ที่บังคับใช้กฎหมาย โดยการใช้การฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานด้านการทรัพยากรัฐมนุษย์ของหน่วยงาน โดยใช้การบรรยายที่เน้นการ Workshop เพื่อให้เกิดผลผลิตคือแนวทางการพัฒนาบุคลากรผู้บังคับใช้กฎหมาย เฉพาะหน่วยงาน และแนวทางการพัฒนาบุคลากรผู้บังคับใช้กฎหมายในภาพรวม และระยะที่ ๓ การขับเคลื่อน ผลผลิตที่ได้มาจากการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ทั้ง ๒ ผลผลิต เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบหลักสูตรกลาง ที่สอดคล้องกับแนวทางกับการพัฒนาประสิทธิภาพด้านผู้บังคับใช้กฎหมาย

ประเด็นอภิปราย ที่ประชุมได้อภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

- ประธานอนุกรรมการ ให้ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมฯ ว่า การดำเนินการจัดทำแนวทาง การพัฒนาประสิทธิภาพด้านผู้บังคับใช้กฎหมาย เป็นประเด็นที่มีความสำคัญเร่งด่วน เนื่องจากมีการบัญญัติ กฎหมายใหม่และแก้ไขเพิ่มเติมเป็นจำนวนมาก รวมถึงสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงซึ่งจะทำให้เกิดประเด็น ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายซึ่ง เช่น การประกาศพระราชกำหนดการบริหารราชการใน สถานการณ์ฉุกเฉิน กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมผู้ต้องหา นอกจากนี้ การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาทรัพยากรัฐมนุษย์ของหน่วยงานอาจมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอในการบรรลุ เป้าหมาย และการจัดทำหลักสูตรกลางในการพัฒนาประสิทธิภาพด้านผู้บังคับใช้กฎหมายอาจไม่เหมาะสมสมต่อ บริบทที่เนื้อหาลักษณะของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายมีความแตกต่างกันในแต่ละหน่วยงาน จึงเห็นควรให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพด้านผู้บังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาและทันต่อสถานการณ์

การกำหนดและพัฒนาหลักสูตรตามแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพด้านผู้บังคับใช้กฎหมาย จำเป็นที่จะต้องขอความร่วมมือให้หน่วยงานที่เป็นผู้บังคับใช้กฎหมายในแต่ละหน่วยงานมีความพร้อม ในการนำไปใช้ และเห็นชอบแนวทางดังกล่าวผ่านกระบวนการหารือ รวมถึงการจัดให้มีการส่งข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับการฝึกอบรมโดยเฉพาะการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายใหม่และแก้ไขเพิ่มเติมของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ให้แก่ฝ่ายเลขานุการ ในปีงบประมาณล่าสุด ซึ่งอาจทำเป็นรายเดือน เพื่อให้เกิดการประสานงาน และบูรณาการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรโดยมีแนวทางไปในทิศทางเดียวกัน

- ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด แจ้งต่อที่ประชุมฯ ว่าภายในหน่วยงานสำนักงานอัยการ สูงสุด ภายหลังจากการมีการบัญญัติกฎหมายใหม่หรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย จะมีการเผยแพร่รัฐมนตรีดังกล่าว โดยสำนักงานวิชาการของสำนักงานอัยการสูงสุด รวมถึงการจัดการฝึกอบรมจะมีการบรรยายจากหน่วยงาน ที่เป็นผู้บังคับใช้กฎหมายนั้น เช่น สำนักงานคดีอาญา โดยนักทรัพยากรบุคคลที่อยู่ในสังกัด สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการจะไม่ได้เป็นผู้บรรยายในการฝึกอบรมในส่วนของกฎหมายดังกล่าว

● ประธานอนุกรรมการ ให้ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมฯ ว่าในการกำหนดแผนและเป้าหมายของคณะกรรมการพัฒนาความรู้ฯ จะต้องมีการระบุรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ได้แก่ มติที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุทธิธรรมแห่งชาติ และมติที่ประชุมและความเคลื่อนไหวต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ของคณะกรรมการอื่นๆ ภายใต้ กพยช. ยุทธศาสตร์และแนวทางพัฒนาตามแผนแม่บทการบริหารงานยุทธิธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานในกระบวนการยุทธิธรรม และโครงการที่ฝ่ายเลขานุการฯ จัดทำและที่ต้องการจัดทำในอนาคต เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางในการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ต่อไป

● ผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง ให้ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมฯ ว่าในการกิจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับมติที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุทธิธรรมแห่งชาติ รวมถึงมีส่วนเกี่ยวข้องในบางประเด็นกับมติที่ประชุมของคณะกรรมการอื่นๆ ภายใต้ กพยช. จึงเห็นด้วยกับประธานอนุกรรมการ ในการให้ฝ่ายเลขานุการฯ รวบรวมข้อมูลติ่งที่ประชุมดังกล่าว

● ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ให้ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมฯ ว่าการกำหนดแผนหรือเป้าหมายของคณะกรรมการฯ จะทำให้เห็นภาพองค์รวมของการกิจและหน้าที่ของคณะกรรมการฯ และเสนอแนะต่อฝ่ายเลขานุการฯ ในการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการผลักดันและให้ความสำคัญ รวมถึงการให้บริการหรือการทำงานบนระบบออนไลน์ (e-Service) ในการปรับใช้ในการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ

มติที่ประชุม ที่ประชุมมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการ ดังนี้

- ให้จัดทำแผนการดำเนินงาน และเป้าหมายของคณะกรรมการพัฒนาความรู้ฯ เพื่อกำหนดรอบแนวทางการดำเนินงาน

- ให้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น มติที่ประชุม กพยช. ข้อสั่งการ ยุทธศาสตร์ตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) และข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการของฝ่ายเลขานุการฯ

- ให้พัฒนาระบบดิจิทัลมาใช้ในการกำหนดบทบาทในการทำงานต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๐๐ น.

จ.ค.ว.ช./ ๔๖๗๙

(นางสาวกนกวรรณ ขวัญดี)

(นายชาตรี จันทร์เพ็ญ)

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม

ผู้จัดรายงานการประชุม

ผู้จัดรายงานการประชุม

(นางสาวสุพรรณี ประเสริฐทองกร)

อนุกรรมการและเลขานุการ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม